

Podpurná opatření jako pomocník pro pedagogy v běžných školách

Olomouc (27. 5. 2014) - Jako stigma, nálepku či hanlivý termín, který ponižuje děti i jejich rodiče. Tak vnímá část pedagogické veřejnosti pojem žák se sociálním znevýhodněním. Nespravedlivá je současná legislativa také ke školákům označovaným jako žáci se zdravotním znevýhodněním. Odborníci proto teď hledají způsob, jak tyto děti nazývat citlivěji a také jak jim zajistit rovné podmínky ve vzdělávání. Nadějí je připravovaná novela školského zákona, kterou připravuje ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. Do školské terminologie zavádí pojem podpurná opatření.

„Žáci s postižením a znevýhodněním jsou podle dnešního znění zákona považováni za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Tento pojem se ale do značné míry vyčerpá. Odpovídal poznání a praxi v 90. letech minulého století,“ uvedl Jan Michalík, který je hlavním řešitelem projektu Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR. Právě tento projekt chce do školského systému vnést lepší příležitosti ve vzdělávání dětí, žáků a studentů, kteří potřebují speciální podporu. Tou je například asistent pedagoga, individuální vzdělávací plán, doučování nebo speciální pomůcka.

Problém dnešní školské praxe je v tom, že na žáky se sociálním a zdravotním znevýhodněním školy nedostávají žádné státní příspěvky. Vzdělávání dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí lze v některých případech „dotovat“ díky finančním prostředkům, které v rámci rozvojových programů rozděljuje přímo ministerstvo školství. *„Za žákem se zdravotním znevýhodněním ale žádné finanční prostředky nejdou, přestože jeho vzdělávací potřeby mohou být v některých případech finančně náročnější než u žáků se zdravotním postižením,“* upozornil Jan Michalík.

Nejen kvůli financím, ale i z morálního hlediska je především pojem sociálně znevýhodněný žák nepřijatelný pro řadu lidí z terénu. Tedy učitele, ředitele škol nebo pracovníky neziskových organizací, které se například sociálně slabším rodinám snaží pomáhat. *„Dítě vnímá velmi negativně, když je označované jako sociálně znevýhodněné. Ve společnosti totiž převládá názor, že si lidi za svou situaci mohou vlastně sami,“* řekla Petra Klingerová, která je manažerkou Programů sociální integrace společnosti Člověk v tísni.

Systém podpurných opatření, který přináší návrh novely §16 školského zákona, je pro všechny znevýhodněné žáky velkou šancí na rovné (nebo alespoň rovnější) podmínky ve vzdělávání. Opouští totiž dělení na základě medicínských nebo psychologických diagnóz a hodnotí zejména dopady postižení či znevýhodnění do vzdělávání. Pomoc, která bude dětem s potřebou podpurných opatření určena, se bude nově dělit do pěti stupňů.

Právě projekt Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR, který je financován Evropským sociálním fondem, má za úkol definovat obsah jednotlivých stupňů v takzvaném Katalogu podpurných opatření. Ten bude k dispozici na začátku podzimu roku 2014. Autorský tým jej poté bude ověřovat ve 140 školách v celé republice a výsledky ověřování zapracuje do textu. Na jaře 2015 dostane Katalog k dispozici ministerstvo školství.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Více informací o postupu prací je na webových stránkách projektu <http://www.inkluze.upol.cz>. Celé prohlášení k navrhované novele školského zákona je k dispozici na [stránkách projektu](#).

Kontaktní osoby:

doc. Mgr. PaedDr. Jan Michalík, Ph.D., hlavní řešitel projektu, tel. 777 809 040

PaedDr. Pavlína Baslerová, manažerka projektu pro oblast podpůrných opatření, tel. 734 144 822

Mgr. Tomáš Habart, manažer projektu pro oblast sociálního znevýhodnění, tel 739 320 763